

ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ЯК СОЦІАЛЬНА ПОСЛУГА ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ПОТРАПИЛИ В СКЛАДНІ ЖИТТЄВІ ОБСТАВИНИ

Мальцева Ольга Володимирівна, доктор філософських наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро

ORCID: 0000-0002-1497-4098

Заїка Карина Євгенівна, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро

У статті досліджено сутність та особливості надання соціальної послуги представництва інтересів у контексті чинного законодавства України. Окреслено основні положення Закону України «Про соціальні послуги» та Класифікатора соціальних послуг, які визначають представництво інтересів як одну з базових соціальних послуг, що надається на рівні місцевих громад за рахунок бюджетних коштів. Особливо зосереджено увагу на аналізі змісту цієї послуги відповідно до Державного стандарту та наукових праць, які розкривають її як вид втручання, що передбачає захист прав та інтересів вразливих соціальних груп, включаючи внутрішньо переміщених осіб, громадян похилого віку та інших уразливих категорій. В статті також розкрито основні аспекти надання цієї послуги, зокрема, її цілі спрямовані на забезпечення доступу до прав та ресурсів осіб, які не можуть самотійно їх реалізувати. Визначено основні ознаки цієї послуги, такі як індивідуальний підхід, надання консультацій, забезпечення доступу до ресурсів, співпраця з державними та громадськими організаціями. Сформульовано ключові проблеми, що виникають під час надання послуги, зокрема пов'язані з визначенням потреб, складанням індивідуальних планів та укладенням договорів. Встановлено, що процес надання послуги потребує вдосконалення з урахуванням потреб отримувачів та наявних ресурсів громади. Також звернено увагу на важливість інформаційного забезпечення та інформування населення про доступні послуги, оскільки недостатня обізнаність є значним бар'єром для отримання необхідної допомоги.

Ключові слова: складні життєві обставини, соціальна послуга, особи які потрапили в складні життєві обставини, представництво інтересів, стандарт соціальної послуги.

Maltseva O. V., Zaika K. E. Representation of interests as a social service for persons who have come into difficult life circumstances

The article explores the essence and specifics of providing the social service of interest representation in the context of current Ukrainian legislation. The key

provisions of the Law of Ukraine «On Social Services» and the Classifier of Social Services are outlined, which define interest representation as one of the basic social services provided at the local community level using budgetary funds. Special attention is given to analyzing the content of this service according to the State Standard and scientific works, which describe it as a form of intervention aimed at protecting the rights and interests of vulnerable social groups, including internally displaced persons, elderly citizens, and other vulnerable categories. The article also reveals the main aspects of providing this service, particularly its objectives aimed at ensuring access to the rights and resources of individuals who are unable to realize them independently. The primary features of this service are identified, such as an individualized approach, provision of consultations, access to resources, and cooperation with state and public organizations. Key challenges that arise during the provision of the service are formulated, particularly those related to the assessment of needs, development of individual plans, and contract signing. It is established that the service delivery process requires improvement, taking into account the needs of recipients and the available community resources. Attention is also drawn to the importance of informational support and raising awareness among the population about available services, as insufficient awareness is a significant barrier to obtaining necessary assistance.

Key words: *difficult life circumstances, social service, persons in difficult life circumstances, representation of interests, standard of social service*

Постановка проблеми. В 2019 р. в Україні було прийнято новий закон «Про соціальні послуги», який уточнив поняття соціальних послуг та ввів в обіг поняття базових соціальних послуг. Серед цих послуг виокремлюється представництво інтересів як важлива послуга для осіб, які потрапили в складні життєві обставини. Вона дуже схожа з юридичною послугою з аналогічною назвою, але, водночас має і суттєві відмінності. При цьому обсяги надання даної послуги мають чітку тенденцію до зростання не зважаючи на значну кількість проблем, які пов'язані з її наданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання соціальних послуг в Україні активно вивчається науковцями на протязі останніх декількох десятиліть. Цьому сприяє прийнята нормативно-правова база (Закон України «Про соціальні послуги» [0], Класифікатор соціальних послуг [0] та розроблені державні стандарти надання різних соціальних послуг). Накопичивши достатні теоретичні знання вчені більше уваги стали приділяти безпосередньо конкретним базовим послугам. Водночас серед них окремі

послуги залишаються малодослідженими. Серед таких послуг варто виокремити послугу представництва інтересів осіб, які потрапили в складні життєві обставини. Окремі аспекти цієї проблеми вивчали З. Кияниця та Ж. Петрович [2]. Більш детально проблему представництва інтересів досліджували М. Лехолетова, Т. Лях, Т. Спіріна [3]. Надання цієї послуги недержавними організаціями аналізували А. Дуля та В. Лютий [1]. Проте комплексний системних досліджень надання цієї послуги не вистачає.

Мета дослідження полягає в дослідженні представництва інтересів як соціальної послуги для осіб, які потрапили в складні життєві обставини.

Виклад основного матеріалу дослідження. До переліку базових послуг, які визначаються положеннями п. 6 ст. 16 Закону України «Про соціальні послуги» відноситься 18 послуг [0]. Ці послуги надаються за рахунок місцевих бюджетів максимально наближено до місця проживання осіб, які їх потребують. Серед таких послуг варто звернути увагу на представництво інтересів – в законі дана послуга згадується лише двічі – в переліку базових послуг та як послуга, що відноситься до типу простих соціальних послуг. Такі послуги не передбачають постійного надання або надання як елементу комплексу допомоги.

У Класифікаторі соціальних послуг, який було затверджено відповідним наказом Міністерства соціальної політики України № 429 від 23.06.2020 р. дається більш ґрунтовний опис такої соціальної послуги, як «представництво інтересів» [0]. Однак цей опис не встановлює визначення суті цієї послуги, а лише надає перелік її елементів. Чітке визначення даній послугі встановлює Державний стандарт соціальної послуги представництва інтересів [0]. Зокрема в ньому вказується, що соціальна послуга представництва інтересів – послуга з підтримки осіб, сімей та окремих соціальних груп, які опинилися в складних життєвих обставинах, через реалізацію заходів, що спрямовані на подолання або пом'якшення цих труднощів відповідно до їхніх потреб.

У науковій праці «Алгоритм організації та проведення успішної адвокаційної кампанії із представництва інтересів» дослідники Т. Лях,

М. Лехолетова та Т. Спіріна визначають представництво інтересів як вид втручання, що включає захист прав та реалізацію інтересів окремих осіб або соціальних груп, які належать до вразливих категорій населення, з метою забезпечення доступу до послуг, на які вони мають право, але не можуть самостійно отримати [0, с. 62]. З іншого боку, З. Кияниця та Ж. Петрочко трактують представництво інтересів як надання комплексу заходів для осіб або соціальних груп, які перебувають у складних життєвих обставинах, відповідно до їхніх потреб [0, с. 82].

Виходячи з цього визначення та сутності даної соціальної послуги, можна виокремити її основні ознаки:

- захист прав та інтересів. Послуга спрямована на забезпечення дотримання прав і свобод осіб, які не можуть самостійно захистити свої інтереси через складні життєві обставини;

- індивідуальний підхід. Надання послуги базується на визначенні індивідуальних потреб кожної особи або сім'ї, з урахуванням їхньої конкретної життєвої ситуації;

- підтримка та консультивання. Послуга забезпечує надання консультацій та інформаційної підтримки для допомоги у вирішенні правових, соціальних, медичних або інших питань;

- залучення ресурсів. Дана послуга допомагає особам у доступі до необхідних ресурсів, таких як юридична допомога, соціальні виплати, житлові програми тощо;

- взаємодія з іншими установами. Включає співпрацю з державними органами, громадськими організаціями та іншими інституціями для ефективного вирішення проблем осіб у складних життєвих обставинах.

- спрямованість на полегшення обставин. Мета послуги полягає в полегшенні або подоланні складних життєвих обставин, сприянні соціальній адаптації та інтеграції особи в суспільство.

- конфіденційність. Забезпечення конфіденційності інформації про особу та її обставини, що є важливим аспектом у наданні соціальної підтримки.

Водночас варто визначити, що визначення соціальної послуги представництва інтересів у відповідному Стандарті [0] є доволі загальним і не надає належної характеристики змісту послуги. Більш детально вона розкривається в Класифікаторі соціальних послуг [0].

У табл. 1 представлено загальну характеристику складових соціальної послуги представництва інтересів, складену на підставі Класифікатора соціальних послуг.

Таблиця 1

Загальна характеристика складових соціальної послуги представництва інтересів

№	Складова соціальної послуги	Характеристика
1	Ведення переговорів від імені отримувача	Представництво інтересів отримувача соціальних послуг у переговорах з різними організаціями, за його дорученням, усно чи письмово, нотаріально.
2	Допомога в оформленні або відновленні документів	Підтримка в отриманні та відновленні втрачених документів (паспорт, ідентифікаційний код, документи на житло, соціальні пільги тощо).
3	Сприяння в реєстрації місця проживання або перебування	Консультавання та допомога в процесі реєстрації місця проживання або тимчасового перебування, оформлення необхідних документів.
4	Допомога у розшуку рідних та відновленні родинних зв'язків	Сприяння у пошуку зниклих родичів, відновлення контакту з сім'єю та відновлення соціальних зв'язків після складних обставин.
5	Сприяння у забезпеченні доступу до ресурсів і послуг	Забезпечення доступу до соціальних, медичних, освітніх послуг, допомога в налагодженні контактів з фахівцями, установами та організаціями.
6	Допомога в забезпеченні технічними засобами реабілітації	Допомога в отриманні та налаштуванні технічних засобів реабілітації (інвалідні візки, слухові апарати та інші пристрої для покращення якості життя).

Надання будь-якої соціальної послуги передбачає надавача та отримувача. В Державному Стандарті соціальної послуги представництва інтересів визначено, що надавач соціальної послуги представництва інтересів – це спеціаліст у сфері соціальних послуг, соціальний працівник або мультидисциплінарна команда, які безпосередньо виконують заходи, що становлять суть соціальної послуги [0]. А. Шевчук уточнює, що таку послугу можна отримати лише у двох основних суб'єктів:

– структурного підрозділу (це може бути управління чи відділ) соціального захисту населення в структурі існуючих виконавчих органів місцевого самоврядування територіальної громади;

– надавача за місцем проживання отримувача (це може бути центр соціальних служб чи центр надання соціальних послуг) [0].

Надається дана послуга у приміщенні надавача або ж за місцем фактичного проживання отримувача. Окрім цього послуга надається під час виїзних прийомів надавача послуги. В Класифікаторі соціальних послуг вказується, що вона може надаватися напівстаціонарно, за місцем перебування отримувача, але не може надаватися на вулиці [0].

Отримувач соціальної послуги – це особа або сім'я, включаючи прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, сім'ї опікунів чи піклувальників, а також окремі соціальні групи, які опинилися у складних життєвих обставинах через інвалідність, вік, стан здоров'я, соціальний статус, спосіб життя або інші обставини (негативні життєві звички, спосіб життя тощо). Сюди належать також постраждалі від торгівлі людьми та насильства у сім'ї, які потребують або вже отримують соціальну послугу [0].

На практиці деякі надавачі соціальних послуг уточнюють перелік отримувачів послуги представництва інтересів. Так, наприклад, на сайті Міністерства соціальної політики України вказується, що даною послугою можуть скористатися громадяни похилого віку, бездомні особи, інваліди, особи, які відбули покарання у вигляді обмеження чи позбавлення волі та інші [0].

При цьому в Класифікаторі соціальних послуг в якості отримувачів здійснено лише узагальнення – «лише особи / сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах» [0].

Диференціація складових послуги представництва інтересів за отримувачами [0; 0] представлена в табл. 2. Соціальна послуга представництва інтересів надається безоплатно або ж за плату чи з встановленням диференційованої плати [0]. Дана послуга може надаватися одноразово або ж

протягом терміну, який встановлюється після визначення потреби в даній послугі. При цьому обов'язково укладається договір про надання соціальної послуги та створюється індивідуальний план, в якому вказується термін надання.

Таблиця 2

Диференціація складових послуги представництва інтересів за отримувачами

Послуга Отримувач	Ведення переговорів від імені отримувача послуг	Допомога в оформленні або відновленні документів	Допомога у розшуку рідних та близьких, відновленню зв'язків	Сприяння у забезпеченні і доступу до ресурсів і послуг за місцем проживання /перебування	Допомога у наданні перекладача	Сприяння в реєстрації
Особи, сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах	+	+	+	+		
Громадяни похилого віку	+	+	+	+		
Особи з дітьми та осіб, які постраждали від насильства у сім'ї	+	+	+	+		
Діти, які влаштовані до різних закладів соціального захисту, сімей опікунів та піклувальників	+	+	+	+		
Особи, які постраждали від торгівлі людьми	+	+	+	+	+	+
Бездомні особи та особи, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення	+	+	+	+		

волі на певний строк						
-------------------------	--	--	--	--	--	--

Варто також зазначити, що зміст і обсяг соціальної послуги визначаються на основі рівня індивідуальних потреб отримувача, що відображається в індивідуальному плані та фіксується в договорі про надання послуги. В окремих джерелах також вказується на те, що дана послуга може надаватися строком 1 місяць раз на тиждень до перегляду індивідуального плану, а після перегляду – 1 раз на місяць. При цьому вказується, що тривалість має складати мінімум 30 хвилин на тиждень але до 3 годин на місяць [0]. Однак в Класифікаторі соціальних послуг є вказівка лише на те, що послуга надається одноразово або тимчасово [0].

Нерідко трапляються ситуації, коли особи, які потрапили в складні життєві обставини не звертаються по соціальні послуги через недостатню обізнаність щодо своїх прав та можливостей отримання такої допомоги. Варто відзначити, що в Стандарті цієї послуги зазначається, що інформація про неї має бути розміщена на спеціальному стенді в доступному місці в приміщенні, де надається ця послуга, в інших місцях, де надаються соціальні послуги, на сайті надавача послуги, висвітлюється в засобах масової інформації, в буклетах, брошурах тощо [0].

У деяких випадках, особливо серед осіб, які перебувають у складному та вразливому становищі, відсутність звернень зумовлена браком часу, фізичних або психологічних ресурсів. Ці люди часто опиняються у ситуаціях, що вимагають зовнішньої підтримки, проте вони не завжди здатні активно її шукати. З іншого боку, громади та місцеві органи влади часто не ініціюють створення необхідних соціальних послуг (в нашому випадку представництва інтересів) через відсутність очевидного попиту на них. Відсутність запиту може бути результатом недостатньої інформаційної роботи або невидимості потреб певних соціальних груп, що створює замкнене коло між попитом і пропозицією соціальної допомоги. Тому виходом з ситуації, коли особа, яка потрапила в складну життєву ситуацію, отримує відмову в отриманні послуги

представництва інтересів, треба шукати однодумців, писати нові заяви, адже чим більше таких заяв, тим більш очевидна потреба у створенні такої послуги. Варто зазначити, що саме заява (письмове або усне звернення) є підставою для прийняття рішення про надання послуги представництва інтересів. При цьому рішення має бути прийняте протягом 10 днів з моменту отримання заяви (невідкладно рішення приймається лише у випадку, коли дитина влаштовується до закладу соціального захисту дітей).

У Державному стандарті соціальної послуги представництва інтересів є чіткий перелік підстав для відмови у наданні цієї послуги: відмова отримувача, досягнення поставленої мети, закінчення строку укладеного договору, невиконання вимог одержання такої послуги, зміна місця проживання отримувача, наявність медичних протипоказань, смерть отримувача та інші. При цьому в Стандарті відсутня як підстава відсутність ресурсів для надання цієї послуги [0].

Чому так важливо подавати заяву навіть у випадку відмов? Тому що заява:

- по-перше, фіксує потребу у соціальній послугі представництва сторін;
- по-друге, дозволяє отримати відмову (найчастіше це пов'язується з відсутністю наявних ресурсів і значно менше – наявність медичних протипоказань у отримувача послуги) [0];

- по-третє, сприяє розвитку необхідних соціальних послуг у громаді, оскільки органи місцевого самоврядування отримують чітке уявлення про реальний попит, що дозволяє їм планувати фінансування та розширення відповідних послуг;

- по-четверте, забезпечує можливість здійснювати контроль за процесом розгляду заяви.

Окрім того, можна ініціювати громадські обговорення, залучати засоби масової інформації до висвітлення даної проблеми.

Соціальна послуга надається відповідним суб'єктом, що здійснює діяльність у сфері соціальної допомоги, після проведення всебічного

оцінювання індивідуальних потреб отримувача. Цей процес включає детальний аналіз життєвих обставин та визначення конкретних потреб особи або сім'ї. На основі результатів комплексного оцінювання розробляються ефективні методи та форми роботи, спрямовані на задоволення потреб отримувача. Наступним етапом є складання індивідуального плану надання послуги, який деталізує заходи, що будуть реалізовані для підтримки отримувача. Лише після цього укладається договір про надання соціальної послуги представництва інтересів, що закріплює зобов'язання сторін та регламентує процес надання підтримки (табл. 3).

Таблиця 3

Етапи надання соціальної послуги представництва інтересів

Етап	Характеристика етапів
Визначення індивідуальних потреб	Передбачає проведення комплексного оцінювання, яке виконується суб'єктом, що надає послуги, протягом 10 днів з моменту подання заяви. Оцінюються життєві обставини, соціальний і економічний стан, фізичні та психологічні потреби. До процесу залучаються отримувач та/або його законний представник, а за необхідності – представники національних меншин. Результати оцінювання стають основою для подальших дій.
Складання індивідуального плану надання соціальної послуги	На основі результатів оцінювання складається індивідуальний план, який деталізує заходи для надання послуги, строки виконання, відповідальних осіб та очікувані результати. План підписується обома сторонами та складається у двох примірниках: один для отримувача, інший для надавача. План переглядається та коригується відповідно до змін у потребах отримувача.
Укладення договору про надання соціальної послуги	Завершальний етап, що формалізує відносини між сторонами. Договір включає права та обов'язки, обсяг допомоги та умови надання послуги. Він підписується обома сторонами та складається у двох примірниках. Договір є важливим правовим документом, який захищає інтереси сторін та забезпечує виконання зобов'язань.

Варто зазначити, що на кожному етапі можуть виникати певні проблеми. Проведений аналіз дозволив їх узагальнити та сформулювати в вигляді табл. 4.

Таблиця 4

Недоліки етапів надання соціальної послуги представництва інтересів

Етап	Недоліки
Визначення індивідуальних потреб	Тривалий термін проведення оцінювання (до 10 днів) може затримувати надання необхідної допомоги. Недостатня кваліфікація або досвід працівників, які проводять оцінювання, може призвести до неточностей у визначенні потреб. Можливий суб'єктивний підхід до оцінювання потреб.
Складання індивідуального плану надання соціальної послуги	Невідповідність плану реальним потребам отримувача через недостатньо глибоке оцінювання на попередньому етапі. Можливість бюрократичної затримки у процесі складання та затвердження плану. Відсутність гнучкості плану може обмежувати адаптацію до змін у потребах отримувача.
Укладення договору про надання соціальної послуги	Можлива складність у розумінні умов договору отримувачем, особливо якщо він має низький рівень юридичної грамотності. Ускладнений процес укладення договору може бути непосильним для отримувачів з обмеженими можливостями або без доступу до підтримки. У деяких випадках договір може не враховувати всі можливі зміни в обставинах отримувача, що ускладнює адаптацію умов надання послуги.

Варто звернути увагу і на той факт, що можливим є колективне представництво інтересів осіб, які потрапили в складні життєві обставини. Так, А. Дуля та В. Лютий наголошують на тому, що недержавні організації в Україні в останні роки надають таку соціальну послугу як представництво сторін внутрішньо переміщеним особам. Вона включає адвокаційні компанії, лобіювання змін до нормативних актів, підготовка документів, робота із суспільною думкою, сприяння згуртуванню внутрішньо переміщених осіб та проведення групових навчань з питань захисту прав і представництва інтересів як самих внутрішньо переміщених осіб, так і представників їхніх організацій, а також працівників і волонтерів організацій, що надають підтримку внутрішньо переміщеним особам, реалізація інтеграційних програм на рівні громад [0, с. 21].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз положень нормативно-правових актів в сфері соціальної роботи свідчить, що представництво інтересів є однією з базових послуг, яка передбачена

законодавством та спрямована на підтримку осіб у складних життєвих обставинах. Хоча цей вид допомоги згадується лише побіжно в законі «Про соціальні послуги», він набуває більшого значення в контексті Державного стандарту, де визначається суть і основні принципи послуги, включаючи індивідуальний підхід та захист прав. Важливість даної послуги підкреслюють і наукові дослідження, в яких вона розглядається як ефективний інструмент допомоги вразливим групам населення. Однак існує певний розрив між потребою в цій послугі та її практичним впровадженням на рівні громад. Перспективи подальших досліджень можуть зосереджуватися на вивченні механізмів розширення доступу до представництва інтересів та вдосконалення процедур його надання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дуля А., Лютий В. Досвід представництва інтересів внутрішньо переміщених осіб недержавними організаціями. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. №3. С. 15-22.
2. Кияниця З. П., Петрочко Ж. В. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч. Ч. I. Сучасні орієнтири та ключові технології. Київ : Обнова компанії, 2017. 256 с.
3. Лехолетова М. М., Лях Т. Л., Спіріна Т. П. Алгоритм організації та проведення успішної адвокаційної кампанії із представництва інтересів. *Social Work and Education*. 2022. № 9 (1). С. 67-78.
4. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги представництва інтересів: Наказ Міністерства соціальної політики України від 30.12.2015 р. №1261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-16#Text> (дата звернення 09.10.2024).
5. Про затвердження Класифікатора соціальних послуг: Наказ Міністерства соціальної політики України від 23.06.2020 р. №429. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20#Text> (дата звернення 09.10.2024).

6. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (дата звернення 09.10.2024).

7. Соціальна послуга представництва інтересів. URL: <https://kivrada.gov.ua/socialna-posluga-predstavnictva-interesiv-11-28-53-19-09-2022/> (дата звернення 10.10.2024).

8. Соціальна послуга представництва інтересів. URL: <https://socialpolitica.dnipro rada.gov.ua/services/predstavnistvo-interesiv-osib-i-simej-yaki-nalezhat-do-vrazlivih-grup-naselennya-ta-abo-perebuva-yut-u-skladnih-zhittjevih-obstavinah-vidpovidno-do-yih-potreb/> (дата звернення 09.10.2024).

9. Шевчук А. Базові соціальні послуги: що це та як їх отримати? URL: <https://www.buchanews.com.ua/2023/10/05/bazovi-soczialni-poslugy-shho-cze-ta-yak-yih-otrymaty/> (дата звернення 09.10.2024).

10. Що входить до соцпослуги представництва інтересів? URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/shcho-vhodit-do-socposlugi-predstavnictva-interesiv.html> (дата звернення 10.10.2024).

11. Що таке соціальна послуга «Представництво інтересів»? URL: <https://www.msp.gov.ua/news/20583.html> (дата звернення 09.10.2024).

REFERENCES

1. Dulia, A., Liutyi, V. (2023). Dosvid predstavnytstva interesiv vnutrishno peremishchenykh osib nederzhavnymy orhanizatsiiamy [Evidence of representation of interests of internal movements of persons by non-state organizations]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 3, 15-22 [in Ukrainian].

2. Kyianytsia Z. P. & Petrochko Zh. V. (2017). Sotsialna robota z vrazlyvymy simiamy ta ditmy [Social work with disturbed families and children]: posib. u 2-kh ch. Ch. I. Suchasni oriientyry ta kliuchovi tekhnolohii. Kyiv : Obnova kompani [in Ukrainian].

3. Lekholetova M. M., Liakh T. L. & Spirina T. P. (2022). Alhorytm

orhanizatsii ta provedennia uspishnoi advokatsiinoi kampanii iz predstavnytstva interesiv [Algorithm for organizing and conducting a successful advocacy campaign from the representation of interests]. *Social Work and Education*, 9, 67-78 [in Ukrainian].

4. On the approval of the State Standard of the Social Service of the Representation of Interests: Order of the Ministry of Social Policy of Ukraine №1261 (2015, December 30). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-16#Text> (data zvernennia 09.10.2024). [in Ukrainian].

5. On the approval of the Classifier of social services: Order of the Ministry of Social Policy of Ukraine №429 (2020, June 23). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20#Text> [in Ukrainian].

6. [About social services: Law of Ukraine №2671-VIII \(2019, January 17\)](#). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> [in Ukrainian].

7. Shcho take sotsialna posluha «Predstavnytstvo interesiv»? Retrieved from: <https://www.msp.gov.ua/news/20583.html> [in Ukrainian].

8. Sotsialna posluha predstavnytstva interesiv. (2024). [Social interest representation service]. Retrieved from: <https://socialpolitica.dniprorada.gov.ua/services/predstavnitstvo-interesiv-osib-i-simej-yaki-nalezhat-do-vrazlivih-grup-naselennya-ta-abo-perebuwayut-u-skladnih-zhittyevih-obstavinah-vidpovidno-doyih-potreb/> [in Ukrainian].

9. Sotsialna posluha predstavnytstva interesiv. (2024). [Social interest representation service]. Retrieved from: <https://kivrada.gov.ua/socialna-posluga-predstavnictva-interesiv-11-28-53-19-09-2022/> [in Ukrainian].

10. Shevchuk, A. (2023). Bazovi sotsialni posluhy: shcho tse ta yak yikh otrymaty [Basic social services: what are they and how to get them]? Retrieved from: <https://www.buchanews.com.ua/2023/10/05/bazovi-soczialni-poslugy-shho-cze-ta-yak-yih-otrymaty/> [in Ukrainian].

11. Shcho vkhodyt do sotsposluhy predstavnytstva interesiv? (2021) [What should I enter before the social service representative of interests?] Retrieved from: <https://yur-gazeta.com/golovna/shcho-vhodit-do-socposlugi-predstavnictva->

interesiv.html [in Ukrainian].